

Total number of printed pages-11

1 (Sem-4) BCM 9

2025

**FINANCE/HUMAN RESOURCE
MANAGEMENT**

Paper : BCM0400904

(Cost and Management Accounting)

Full Marks : 60 -

Time : 2½ hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer as directed : 1×8=8

নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ লিখা :

(i) The difference between actual cost and standard cost is known as :

প্রকৃত ব্যয় আৰু মানবিশিষ্ট ব্যয়ৰ পাৰ্থক্যক কি কোৱা হয় :

(a) Variance

পৰিৱৰ্তন

(b) Profit

লাভ

(c) Differential cost

ভাৰতম্য ব্যয়

(d) Marginal cost

প্ৰান্তীয় ব্যয়

(Choose the correct answer)

(সঠিক উত্তৰ বিচাৰ কৰা)

(ii) Cost Sheet is prepared on the basis of:

উৎপাদন ব্যয়সূচী প্ৰস্তুত কৰাৰ ভিত্তি হৈছে :

(a) Direct cost

প্ৰত্যক্ষ ব্যয়

(b) Indirect cost

পৰোক্ষ ব্যয়

(c) Both direct and indirect cost

প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ ব্যয়

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(সঠিক উত্তৰ বিচাৰ কৰা)

(iii) What is normal loss of material ?

পণ্যদ্রব্যৰ স্বাভাৱিক ক্ষতিৰ অৰ্থ কি?

(iv) A flexible budget is also known as _____ budget. (Fill in the blank)

নমনীয় বাজেটক _____ বাজেট বুলিও কোৱা হয়।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(v) Rule of thumb of current ratio is _____. (Fill in the blank)

চলিত অনুপাতৰ মোটামুটি হিচাপ হৈছে _____.
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(vi) Cost of idle time due to strike should be treated as factory overhead.

(State True or False)

ধৰ্মঘটৰ ফলত হোৱা অব্যৱহৃত সময়ৰ ব্যয় কাৰখানাৰ উপহিত ব্যয় হিচাপে ধৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(vii) Overheads is the total of all _____ expenses. (Fill in the blank)

সকলো _____ ব্যয়ৰ মুঠ হৈছে উপহিত ব্যয়।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(viii) Variable cost per unit—

প্রতি গোটত পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়—

(a) varies when output varies

উৎপাদনৰ সৈতে সলনি হয়

(b) remains constant

স্থিৰ থাকে

(c) increases when output increases

উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে লগে বৃদ্ধি পায়

(d) decreases when output decreases

উৎপাদন হ্ৰাস পোৱাৰ লগে লগে হ্ৰাস হয়

2. Answer the following questions : (any six)

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(i) State two advantages of cost accounting.

উৎপাদন ব্যয় হিচাপকৰণৰ সুবিধাসমূহ লিখা।

(ii) Write two differences between direct labour and indirect labour.

প্ৰত্যক্ষ শ্ৰমিক আৰু পৰোক্ষ শ্ৰমিকৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(iii) What is zero-based budget ?

শূন্যকালীন বাজেট মানে কি?

(iv) What does debtors turnover signify ?

দেনাদাৰ ঘূৰণী অনুপাতৰ অৰ্থ কি?

(v) Mention two points of difference between financial accounting and cost accounting.

বিত্তীয় হিচাপকৰণ আৰু উৎপাদন ব্যয় হিচাপকৰণৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(vi) What is the need for marginal costing ?

প্ৰান্তিক ব্যয় হিচাপকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ লিখা।

(vii) How does the break-even point help in decision-making ?

লাভালাভ সমতাৰ স্তৰে সিদ্ধান্ত লোৱাত কিদৰে সহায় কৰে?

(viii) Mention two limitations of standard costing.

মানবিশিষ্ট ব্যয়কৰণৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

(ix) Define minimum and maximum stock levels.

পণ্যসামগ্ৰী মজুতকৰণৰ সৰ্বনিম্ন স্তৰ আৰু সৰ্বোচ্চ স্তৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(x) What is a stores ledger ?

গুদামৰ হিচাপ বহী কি?

3. Answer the following questions : (any four)

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(i) Distinguish between 'cost reduction' and 'cost control'.

'ব্যয় হ্ৰাস' আৰু 'ব্যয় নিয়ন্ত্ৰণ'ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(ii) What are the precautions which are to be taken before the use of accounting ratios ?

হিচাপকৰণৰ অনুপাত ব্যৱহাৰ কৰাৰ সময়ত কি কি সাৱধানতা অৱলম্বন কৰিব লাগে?

(iii) Mention the benefits of budgetary control system.

বাজেট নিয়ন্ত্ৰণৰ সুবিধাসমূহ লিখা।

(iv) Explain the concept of ABC analysis as a technique of inventory control.

মজুত পণ্য নিয়ন্ত্ৰণৰ পদ্ধতি হিচাপে ABC বিশ্লেষণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(v) Distinguish between fixed budget and flexible budget.

স্থিৰ বাজেট আৰু নমনীয় বাজেটৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(vi) What is variance analysis ? From the details given below, calculate—

2+3=5

তাৰতম্যৰ বিশ্লেষণ বুলিলে কি বুজা? তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা, গণনা কৰা—

Material cost variance

পণ্যদ্রব্যৰ ব্যয় তাৰতম্য

Material price variance

পণ্যদ্রব্যৰ দৰ তাৰতম্য

Material usage variance

পণ্যদ্রব্যৰ ব্যৱহাৰ তাৰতম্য

	Standard (মানক)	Actual (প্রকৃত)
Quantity (kg)	50	56
পৰিমাণ (kg)		
Rate per kg	7	12
দৰ (প্রতি kg)		

(vii) Suggest few measures for improving labour productivity.

শ্রমিক উৎপাদিকা শক্তি বৃদ্ধি কৰাৰ কেইটামান উপায় লিখা।

(viii) Mention *two* solvency ratios. Calculate Debtors turnover ratio and average collection period from the following :

$$2+3=5$$

দুটা সক্ষম অনুপাতৰ নাম লিখা। তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা দেনাদাৰ বিক্রী অনুপাত আৰু গড় সংগ্ৰহ সময় উলিওৱা :

₹

(a) Credit sales	6,00,000
ধাৰে বিক্রী	
(b) Opening debtors	45,000
আৰম্ভণি দেনাদাৰ	
(c) Opening bills receivable	10,000
আৰম্ভণি পাওনা বিল	
(d) Closing debtors	53,000
সামৰণি দেনাদাৰ	
(e) Closing bills receivable	12,000
সামৰণি পাওনা বিল	

4. Answer the following questions : (*any two*)

$$10 \times 2 = 20$$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (*যিকোনো দুটা*)

(i) - What is meant by over and under absorption of overheads? How does it arise? How is it treated in Cost Accounts? 4+3+3=10

অতি আহৰণ আৰু অপূৰ্ণ আহৰণৰ অৰ্থ কি? অতি আহৰণ আৰু অপূৰ্ণ আহৰণৰ উদ্ভৱ কেনেদৰে হয়? উৎপাদন ব্যয় হিচাপকৰণত ইয়াক কেনেদৰে নথিভুক্ত কৰা হয়?

(ii) Explain the meaning of labour turnover. What are the impacts of labour turnover? How can we reduce the impact of labour turnover? 2+4+4=10

শ্রমিক আৱৰ্তৰ অৰ্থ লিখা। শ্রমিক আৱৰ্তৰ প্ৰভাৱসমূহ লিখা। এই প্ৰভাৱসমূহ হ্ৰাস কৰাৰ কি কি উপায় আছে?

(iii) Discuss the advantages of Management Accounting. How does Management Accounting differ from Financial Accounting? 5+5=10

ব্যৱস্থাপনা হিচাপকৰণৰ সুবিধাসমূহ লিখা। ব্যৱস্থাপনা হিচাপকৰণ বিত্তীয় হিচাপকৰণৰ পৰা কিদৰে পৃথক?

- (iv) Explain the difference between 'forecasting' and 'budgeting'. Mention the requisites for a successful control system. $3+7=10$

পূৰ্বানুমান আৰু বাজেটৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা। এটা সুস্থ নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিৰ বাবে আৱশ্যকীয় দিশসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (v) What is the purpose of preparing a Cost Sheet? From the following details, prepare a Cost Sheet : $3+7=10$

উৎপাদন ব্যয়সূচী প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণ কি? তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা এখন উৎপাদন ব্যয়সূচী প্ৰস্তুত কৰা :

	₹
Material purchased	2,50,000
পণ্য ক্ৰয়	
Wages paid	2,00,000
মজুৰি প্ৰদান	
Carriage inward	2,000
অন্তৰমুখী পৰিবহণ	
Depreciation of plant and machinery	10,000
মেচিনৰ অৱক্ষয় মূল্য	

	₹
Repairs	5,010
মেৰামতি	
Office manager's salary	10,000
অফিচ তত্ত্বাবধায়কৰ দৰমহা	
Printing and stationary	10,000
কাগজ-কলম আদি সামগ্ৰী	
Power	10,500
শক্তি	
Electricity	2,000
বিদ্যুৎ	
Carriage outward	3,000
বাহ্যিক বাহন ব্যয়	
Warehouse charges	1,500
গুদামৰ খৰচ	